

Fråga E 13/2024
Ställd av Grænsehindergruppen
Till De nordiska regeringarna

Skriftlig fråga om förebyggande arbete mot gränshinder

Till De nordiska regeringarna

Nordiska rådet Gränshindergrupp sände 2016 en skriftlig fråga till de nordiska regeringarna om ländernas arbete för att främja den fria rörligheten (E24/2016). Då det nu har förflutit åtta år önskar Gränshindergruppen en uppföljning i form av en status för de nio frågeställningarna nedan, i syfte att undersöka om det har skett några framsteg vad gäller det förebyggande arbetet mot gränshinder.

Inkommet svar kommer att jämföras med 2016 års svar ([E 24/2016](#)) för att kunna värdera hur gränshinderarbetet har utvecklats nationellt över tid, kopplat till statsministrarnas vision från 2019 om att Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region 2030.

På denna bakgrund ställs följande frågor:

1. Hur avgör/viktat de nationella regeringskanslierna vilka gränshinder/mobilitetshämmande regelverk som det är intressant eller relevant att försöka göra någonting åt och vilka regelverk som kan lämnas som de är? Är det antalet faktiskt drabbade människor (i eget land), eller det potentiella antalet personer som KUNDE komma att beröras av hindret, eller är det den möjliga samhällsnyttan mätt i pengar, respektive kostnaden för att ändra ett regelverk, eller ytterligare något annat som ligger i vågskålen?
2. Hur förmedlar regeringskanslierna till omvärlden att man INTE avser lösa ett hinder/ändra ett regelverk för att underlätta rörligheten inom Norden, samt eventuellt orsaken till detta?
3. Bedöms människor som t.ex. bor i ett nordiskt land och arbetar i ett annat på samma sätt som personer som både bor och arbetar i det egna landet, i förhållande till ländernas incitament att lösa deras eventuella regelverksproblem? Hur säkerställer man att personer som nyttjar sin rätt till fri rörlighet inte hamnar i en situation som är sämre än så väl bosättningslandets som arbetslandets mer stationära medborgare? Vilken aktör har det överordnade ansvaret för att så inte får ske?

4. Vart hänvisar ländernas myndigheter personer som oförskyllt har råkat ut för nationell oenighet om ansvar i en given situation, och i väntan på avgörande/lösning hamnar i en svår försörjningssituation?
5. Hur ser processerna ut i dialogen mellan myndigheter och regeringskanslier för att säkerställa att brev och hänvändelser från t.ex. Nordiska ministerrådets sekretariat, besvaras inom rimlig tid? Finns det tidsfrister för sådan korrespondens?
6. Har de nationella myndigheterna ett stående uppdrag att föreslå/införa regelförenklingar till gagn för den fria rörligheten?
7. Har de lokala nationella myndigheterna idag en skyldighet att till central nivå och vidare till regeringskanslierna, inrapportera sådana brister eller olikheter i lagar och regler, som kan leda till att människor som utnyttjar sin rätt till fri rörlighet riskerar att komma i kläm?
8. Finns det nordiska fora som säkerställer att de nordiska länderna tolkar och tillämpar nordiska konventioner likartat och i enlighet med konventionernas ursprungliga syften, eller är tolkningen och tillämpningen av nordiska konventioner en fråga som helt hanteras av vart land för sig?
9. Vad finns det för nationella processer/rutiner som minimerar risken för att ny nationell lagstiftning oavsiktligt ger upphov till hinder för den fria rörligheten inom Norden?

Tórshavn, den 9. april 2024

Stein Erik Lauvås (A)
Anna-Kristiina Mikkonen (sd)
Kim Berg (sd)
Lars Mejern Larsson (S)
Johan Dahl (sb)
Mikael Lindholm (ÅC)

Ann-Sofie Alm (M)
Heikki Autto (saml)
Johan Hultberg (M)
Maria Stockhaus (M)
Victoria Tiblom (SD)